

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	100 L.
Fél évre	-----	50 L.
Negyed évre	-----	30 L.
Egyes szám ára	-----	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

Hasznos ügyességek.

Napjainkban a megélhetés nehézségei felől panaszkodnak az emberek. Egy forrást azonban figyelmen kívül hagynak, amely pedig jelentékeny keresethez juttat. Ez a *háziipar*. Elsőnek Baross Gábor volt magyar miniszter látta be fontosságát, vállalatokkal hozta kapcsolatba a háziipart. Termékeinek beváltó-állomásokat (Brassó, Marosvásárhely) létesített, elárúsító helyeket szervezett.

Különösen gyermekeknek kedvező munkaalkalom a háziipar. A családi tűzhely oltalma alatt végezhető ennek munkái. A lelket metelyező, kétértelmű, hitellenes beszédek alkalmától, a munkatermek egészségtelen levegőjétől is megóv.

A háziipar egyik ága a *fonás, szövés csipkeverés*. Tulnyomóan női munkaerők végzik. Németországban négyszáz év óta rendszeresen tanítják. Csehországban 1773 től iskolai tantárgy. Magyar körökben kevésbé művelték, bár a „magyar öltés” kilencszáz évvel ezelőtt is ismeretes volt a magyar főúri udvarházak révén,

Alig van község, ahol a fonás, szövés nagy mértékben ne lenne elterjedve. Bánffy-Hunyad vidékén 1200 munkásnőnek ad megélhetést a kalotaszegi

varottas himzés. Ezt házilag szőtt, kelően előkészített vászonra szintartó himzőanyaggal készítik. Az ilyen évtizedekig eltart. A készítési eljárást az ottani iskolákban is tanítják. Hasonló a torockói és békéscsabai varottas. Kiváló a nagyselyki arany, ezüst szöttes kötények, függönyök, butorszövetek; a pöstyéni tarkahimzések, a Segesvár és Zólyom vidékén készített vert csipkék. Emilitést érdemel a kiváló vászon készítés Torontálban; Csikban és

posztó ipart, amely a székely férfit ruhával látja el.

A fát feldolgozó háziiparnak főeszköze a gyalupad. Tovább a lombfűrész munkálja meg a deszkát, majd a faragó illetve a véső eszközöknek adja át. Ezek a kifizéselt fát kellő módon dolgozzák ki. A legkiválóbb iparművészeti tárgyakat, butordiszeket, faedényeket, háztartási eszközöket, szerszámnyelveket, méhészeti kellékeket termelhetjük elő fából. Több ezer

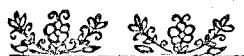
munkás keresi ezen iparral kenyerét, amelyhez a székfonás kosár, kasfonás is sorozható. Csekély anyagi eszközzel jár a spányolnád kosárcák, tálcák, papír lámpaerőnyök, faldiszek előállítása. Brassó, Udvarhely, Kolozsmegyék vezetnek a fa háziipar terén, amelyhez a nád és szalmafonás számítható. Hajdunánás vidé-

kén 500 munkás foglalkozik szalmaalap készíttéssel. Udvarhelymegyében is eléggé elterjedt ezen iparág, Maros-Tordában szintén. Gyékény munkákat Szatmár vidékén készítenek úgyszintén házi használatra szánt táskákat szatyrokat.

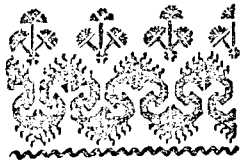
Agyagiparral különösen téglagyári munkások foglalkoznak, akik részben már ismerik az agyag természetét és

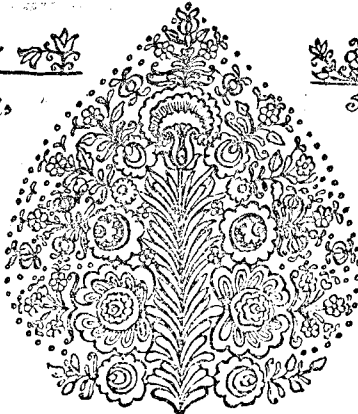
Szegély himzés

Szegély himzés.

Kalotaszegi varottas

Himzett díszítőny

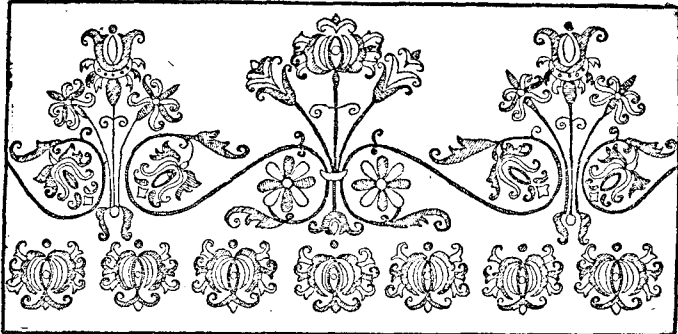

Kalotaszegi varottas

Mármarosban a szőnyegszövés foglalkoztat sok munkáskezet. Itt említjük a csángószöttest, amely Brassó vidékén készül. Ugyanitt és fogarásban a *cserge* iparral foglalkoznak. Így nevezik a gyapju, lompos pokrócokat, amelyekből jelentékeny a kivitel. Ezeket Udvarhely vidékén is készílik. Talán szükségtelen fölemlíteni az általánosan ismert fehér-

télen szünetelő hivatalos munkájokat ezen háziiparral helyettesítik. Eddig külföldről szállított, vagy nálunk eddig csak csekély mértékben előállított házi eszközöket termel ezen ipar. Hamu és sótartó, szivartartó, díszkancsó, római mécses, régi és modern stílu vázákat állít elő Marostorda, Udvarhely, Csik Brassó megyékben.

RÉGI SZÉKELY VARROTTAS A SÉPISZENTGYÖRGYI MUZEUMBÓL

A hideg fémmunkák bádogiáték-szerek, háztartási eszközök, csecsebecsék előállítására szorítkoznak.

Ezen háziiparágak meghonosítása legalkalmasabban az iskolák útján történik. Már az elemi iskola tanterve is hely ad ezek megvalósításának.

A földmives nép, az iparososztály vezetői hivatottak ezen foglalkozások bevezetésére, fejlesztésére.

Ha iskolában történik a tanítás, úgy akár a dánok módszerét követjük, amely 15—20 tagból álló tanuló csoporttal foglalkozik, akár a svédek utmutatása szerint egyenkint tanítjuk őket, kiváló eredményt érhetünk el.

De tekintettel kell lennünk arra, hogy növendékünkre csak oly munkát bízunk melyet ő képes elvégezni. Igyekezzetét dicsérettel serkentsük. Ha rajzok alapján dolgozik, ne engedjük, hogy az szoigal másolás legyen, mert különben a szemmérték és kézügyesség nem fejlődik. Az önnálló munkához szoktassuk. Adjunk alkalmat növendékünknek hogy a benne esetleg szunnyadó tehetség szárnyait kibonthassa, az így végzett munka növendékünk előtt sokkal értékesebb lesz. Ha meglevő mintákból neki kell egy ujat előállítania, érzelme is fejlődni fog. Megszokja a pontosságot is, mert saját munkáiból fogja látni, hogy azok csak akkor sike-

resnek, ha a legcsekélyebb dologra is figyelmet fordít. A munkafelosztás elve is nagy szerepet foglal el a háziiparban. Ezt láthatjuk a svájci órás háziiparban, ahol egyes alkatrészek előállítását egy-egy család a legnagyobb tökéletességre viete. Más alkatrész készítésével az illető család nem is foglalkozik.

A háziipar létesítése körül a nép

vezetőire hárul annak megállapítása is, hogy az illető hely mily (olcsón, nehézség nélkül beszerezhető) anyagot szolgáltathat. *De talán a legjelentősebb kérdés annak biztosítása, hogy az előállított áruknak piaca legyen.* Összeköttetést kell létesítenünk vállalatokkal, amelyek az ipartermékeket átveszik és elhelyezik. Ne tekintjük csekélységnek azt sem, hogy a gyáripár versenyé jelentékeny, de leküzdhető. Különösen a német ipartól tanulhatjuk meg, hogy az ügynökök útján eszközölt megrendelésgyűjtés teszi az árut kelendővé. Az árukkal való házalás sem megvetendő eszköze az iparcikkek értékesítésének. A kereskedelem terén vezető Amerikától azt tanulhatjuk, hogy a nyomtatványok, hirdapok, falragaszok útján lehet az iparcikkeknek nagy forgalmat biztosítani, amikor annak előállítása nagymérvű.

A háziipar bármely ágának eredményes meghonosítása nagy érdem. Ha 1890 ben 30 ezer magyar munkásnak adott kenyeret ezen ipar, ma a művelődés nagyobb elterjedése mellett az igények fokozódása folytán, az iparcikkekben beállott szükséglet is nagyobb és az iparcikkek elhelyezésének lehetősége is biztosabb.

Bottka János.

Ez így nem élet.

Ma általános a panasz. Panaszokodik a hivatalnok, kereskedő, iparos és gazda egyaránt. Első pillanatra úgy tetszik, mint ha ez az általános panasz csak a kóros jelenség lenne, hiszen a közelmúltban annyira hozzászoktunk panaszkodni, hogy járvánnyá válva, ma már általános lett. Azonban, ha a dolgok mélyére tekintünk, ha figyelemmel kíséjük az élet-jelenségeket, hamar észrevesszük, hogy a panasznak van alapja, nagyon is van létjogosultsága. Nem akarom az általános elégedetlenség indító okait tárgyalni, mert ha ismerem is ezeknek kuforrását, nem ismerem annyira a kereskedő és iparos beléletét, hogy a panaszok eltüntetésére, csökkentésére céljából biztos indítványokkal, javaslatokkal állhatnék elő.

A gazda-társadalom panaszaital foglalkozom, mely társadalmi osztály legközelebb fekszik hozzám s melynek dolgai igen sok nyugtalan órát szereztek nekem.

A gazda-osztály nyugtalanúsága okainak hatása közben reá jöttem arra, hogy a mai általános szegénységünk oka kétféle. Felülről jövő ok, mely kisebb és nem annyira veszedelmes s alulról, tőlünk származó ok, mely veszélyesebb és nagy szerencsétlenséget rejthet magában.

Mai panasszal telt állapotaink előidézésében mindenesetre nagy része van a kormányzat intézkedéseinek is. Hiszen, hogy egyebet ne nézzünk, csak állatkivételünk megszorítását, termény magvainak kivételének nehéz feltételekhez való kötését, az adózások sokféleségét s azok rendszertelenségét, a különféle és minduntalan megismétlődő rekvirálásos állandósítását, stb., stb., min mind olyan ténykedések, melyek guzsba kötik a szabad mozgást s a gazda-osztály előhaladását.

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsvár

Regela Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhet be.

Földművelő állam vagyunk. Nagy kincseink vannak s mi mégis nap-nap után szegényebbek, koldusabbak vagyunk. Nézzük csak állatkivitelünk szünetelését. Már ez az egy is elég, hogy a gazda belefulladás ne a saját zsirjába, hanem a saját nyomorúságába. Ismerek vidékeket, hol általános volt a jólét, mert a gazdák feljavított, hizlalt állatai minden időben biztos piacra találtak. Ismerek vidékeket, hol a különben gyenge gazdasági hozamot kiegészítette a lóhere- és lucerna-mag termesztése. Gyümölcsfa erdők közé rejtőzik sok vidékünk s a gyümölcs hozam sokszor megmentette a gazdákat az anyagi gondoktól.

Ma mit látunk?

Hizlalt állataink a hidláson hevernek, vagy soványító kura alá kell hogy vegyük azokat, hogy ha már értékesíteni nem tudjuk, legalább gazdaságunkban használhassuk. Lóhere, lucerna, stb. termelésénél egyes kereskedői csoportok önkényének vagyunk kiszolgáltatva, mert *ma* nem szabad arankás magot eladni, *holnap* már szabad, de csak megszábotott határidőig, mi sem természetesebb, hogy kereskedőink saját előnyükre kihasználva ezen megkötöttségünket, kényük-kedvük szerinti áron vásárolnak. Gyümölcstermésünk a folyó évben általánosságban jó, sőt kitűnő volt, mit ért az, mikor vagonhiány s így külföldi kereslet hiányában halomra rohad gyümölcs-termésünk.

Mikor jön el az a kor, amikor a kormányzat a gazda-osztály segítségére sietve annak hónalja alá nyúl, azt fölemeli, erősíti. Mikor történnek oly intézkedések, melyek nem folytonos aggodalmat, hanem reményt váltanak ki az emberekből, mikor jön el a megértés és méltánylás, a te országod . . .

Eljön, mert el kell jönnie, mikor a kormányzat föleszmél, hogy tett intézkedései nemcsak egy

társadalmi osztály létalapját ingatták meg, hanem az állam fájának törzsére is halálos csapásokat mértek, akkor eljön a jobb belátás s a mély seb gyógyítása közben vetődnek fel üdvös gondolatok s e gondolatok nyomán jönnek a gyógyírt hozó szerek.

Nagyobb bajunk a másik. Tudvalevő dolog néptünk nagy tömegének maradisága, minden újítástól való idegenkedése. Turáni faj vagyunk, velünk van a turáni átok, az egymást meg nem értés átka. Szinte hiszem, hogy Isten, mikor a magyart megteremtette, fölruházta minden jó tulajdonsággal, dolgos volt, kitartó volt, szorgalmas, takarékos volt. Isten, mikor látta, hogy hogy alkotott egy tökéletes fajt, gondolva, nem lehet az ember gyarlóság hijján, adott a jó tulajdonságok mellé ellensúlyozásból a rosszából is. Azt mondta, te lennél a legtökéletesebb faj a világon, ha csak megadott jó tulajdonságaid lennének meg, adok neked valamit, hogy te is légy csak ember s aztán kapott jó adag *egyenlenséget*.

Örök átokul hagyta ezt Isten reánk.

Cvezredes történelmünk megnyit beszélhetne erről az egyenlenségről testvér vérrel annyiszor áztatott ősi földünk mily sok rémes dolgokról regélhetne, szárnyunk szabad csapongását hányszor kötötte guzsba ez a gonosz ajándék s hányszor vált átokká a kötelező áldás, mikor őseinkre gondoltunk s hányszor borul ma is ködfátyolba szemünk, hogy mivé lettünk, hová jutottunk. E lelki kinokat mind mind annak köszönhetjük, hogy amikor egyek kellett volna lennünk akaratban és cselekvésben s amikor a faji érzés legjobban össze kellett volna hogy kovácsoljon . . . akkor, akkor . . . megszállott az ősi átok, lettünk koldusnál is szegényebbek, lettünk szolgák.

De félre a siránkozással, csak

vénasszonyos lélekre vall a megtörtént baj fölötti siránkozás. Erős férfiúnak szive meg-megsajog, érzései titkon felzokognak, de komoly munkába fog s a munka áldást hozó fáradalmai közt felejtí buját s lesz újra erős férfi.

Varró Elek.

BELPOLITIKA

A kalotaszegi gyűlés.

Február 1-én a *Magyar Párt* bánffy-hunyadi tagozata megtartotta régóta hirdetett s nagy érdeklődéssel várt gyűlését. Olvasóink bizonyára emlékeznek rá, hogy ezt a gyűlést több oldalról úgy tüntették fel, mintha az a *Magyar Párt* egységének megbontására s új párt alakítására törekednék. Mi minden cikkünkben, melyben ezzel a gyűléssel foglalkoztunk, kifejeztük azt a reménységünket, hogy a gyűlés vezetőinek belátása kerülni fog minden olyan magatartást, mely szakadás előidézésére volna alkalmas.

Ebben a reménységünkben nem is csalódtunk. Kós Károly, ki a gyűlés összehívásában leginkább buzgólkodott, a gyűlésen tartott beszédében komoly tárgyilagosságra törekedett s a magyarság érdekeinek védelmét s céljainak megvalósítását a *Magyar Párt* útján, annak keretei között kívánja elérni, tehát annak az egységnek fentartásával, mely a romániai magyar nemzeti kisebbség legnagyobb erőssége s politikai életünk igen értékes eredménye.

A céljaink elérésére igénybe veendő eszközöknek és a követendő eljárás módjainak megállapításánál a pártvezetőség bizonyosan meg fogja hallgatni a bánffy-hunyadi tagozat előterjesztéseit. Így a kérdés lényege megnyugtatóan fog elintéztést nyerni. E mellett nem jelentős a Kós Károly beszédében az a tévedés, hogy folytonosan 3 évi pártműködésről tett említést 2 évi helyett. Azt az állítást azonban helyre kell igazítanunk, mintha a pártvezetőség szándékosan mulasztotta volna el a brassói nagygyűlésen a párt működéséről való jelentés megtételét. Az elnöki

jelentés ugyanis készen volt s tárgyalása ki is volt tűzve a brassói nagygyűlés napirendjére. Azonban már délután 4 felé járt az óra, mikor rá került volna a sor. A fáradt közönség kijelentette, hogy a jelentést elfogadja s kérte a választások megejtését. Dr. *Jakabffy Elemér* ezt a kívánságot indítvány alakjában terjesztette elő és ezt az indítványt a nagygyűlés egyhanguan elfogadta. Tehát nagygyűlési határozat alapján maradt el a beszámoló felolvasása. Azt azonban a párt irodájában bárki megtekintheti.

Tévesen történt a bánffyhungyadi gyűlésen annak előadása is, hogy a brassói nagygyűlésen a bánffyhungyadi tagozat kiküldöttje az elnökség hibájából nem fejezhette be a beszédét. Ez nem így történt. A beszéd befejezését maga a gyűlés akadályozta meg. A bánffyhungyadi kiküldött beszédjében azt mondta, hogy a brassói gyűlésen „lát magyar pártot, de nem lát magyar népet”. Ezen a meggondolatlan kifejezésen a gyűlés a legnagyobb mértékben felháborodott. Ez egészen érthető is, mikor a gyűlés legnagyobb részben székely gazdákból állott. A gyűlés elnöke semmi eszközzel nem bírta a csendet helyreállítani. A közönség csak akkor csillapodott le, mikor *Gyárfás Elemér* és *Gabányi Imre* szólaltak fel s a meggondolatlan kifejezést visszautasították. Az ő beszédjük közben azután a bánffyhungyadi szónok leült, tehát maga állott el a szótól. Akik a brassói gyűlésen résztvettek, valamennyien tudják, hogy a dolog így történt.

A bánffyhungyadi gyűlés végül 12 pontból álló javaslatot fogadott el kisgazdák érdekeinek kellő védelmére, az iskolák kérdésében s a törvények ismertetésére nézve is. Ezek a javaslatok részben a párt programjában foglaltak benne, részben a brassói nagygyűlésen már határozat tárgyai voltak. Ezért velük bővebben most nem foglalkozunk. Megjegyezzük azonban, hogy felemlítésük s határozatba foglalásuk épen nem volt felesleges, mert kell, hogy népünk újra és újra kifejezze s illetékeseknek tudomására hozza panaszait és kívánságait. Ezt vidékenként mindenütt meg kellene tenni, ter-

mészetesen a pártvezetőséggel való szoros kapcsolatban.

Mindent összevéve: a bánffyhungyadi gyűlés a *Magyar Párt* céljait kívánta szolgálni, nem pedig annak nagy munkával és odaadással megteremtett egységét megbontani.

Szemlélő.

KÜLFÖLD

Török-görög háboru előtt. Alig hogy befejeződött a török-görög háboru a görögök csúfos vereségével, máris újabb háboru veszedelme fenyeget a két szomszédos nép között. Tudnivaló, hogy a görög-keleti egyház legtekintélyesebb főpapja, a konstantinápolyi pátriárka, kinek székhelye a régi hatalmas görög birodalom fővárosa, Konstantinápoly maradt azután is, hogy a törökök porba döntötték a görög császárságot és Konstantinápolyt a török birodalom fővárosává tették. Most közelebről történt az üresedésben levő pátriárkai állás betöltése s egy görög lelkészt választottak meg pátriárkává a Konstantinápolyba gyűlt görög papok. A török kormány a megválasztott pátriárkát kiutasította s olyan gyorsan hajtotta végre a kiutasítást, hogy a pátriárka még a holmiját sem szedhette össze. E miatt a görög kormány éles hangú jegyzéket intézett Törökországhoz s egyidejűleg katonai intézkedéseket tett. Állítólag a török kormány is katonai intézkedésekre készül.

A török kormány különben jogosan járt el. A tavaly előtt kötött békeszerződés intézkedései szerint ugyanis a két állam kicseréli polgárait s a kicserélés felett egy vegyes bizottság dönt. Ennek a bizottságnak határozata alapján történt a pátriárka kiutasítása, aki görög alattvaló s állandóan török ellenes magatartást tanusított, úgy, hogy a török kormány már előre figyelmeztette a pátriárka-választó szinódust a kiutasítás lehetőségére.

A görög püspöki kar különben minden keresztény egyházat felkért a támogatásra s a különböző országokban levő görög-keleti egyházak püspökei tiltakoztak a kiutasítás ellen a török

kormányánál. Görögország a kérdést a Népszövetség elé fogja terjeszteni.

Minden izgatottság ellenére is nem valószínű, hogy háborura kerüljön a dolog. Ezt meg fogják akadályozni a nagyhatalmak. Nagy jelentőségű ebben a tekintetben az, hogy Anglia máris nyíltan Törökország mellé állott.

A szerb választások. Február 8-án vannak Szerbiában a választások. A kormány a legerőszakosabb eszközökkel dolgozik, hogy a többséget a maga részére biztosítsa. Különösen Pasic, a szociálisták és a kisebbségek ellen. Ennek kell tulajdonítani, hogy a kisebbségi vezetők, sőt egyszerű szavazók is, halálfejjel díszített levelekben súlyos fenyegetéseket kapnak. Zentán pedig dr. Szekulics Milán ellenzéki jelöltet a felizgatott tömegsúlyosan bántalmazta.

Mindezek ellenére számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a kormány meg fog bukni. Ebben az esetben Stalkovics mostani párisi szerb követ kapna megbízást koncentrációs kabinet alakítására. Stalkovicsot már haza is rendelték Párisból.

Magyarország gazdasági erősödése. A szanálási akció jó hatásai már szemmel láthatók Magyarországon. Jelentkeznek ezek abban, hogy az ipar és kereskedelem megakadt fejlődése újra lendületet vett, amit főként a valuta állandósulásának lehet köszönni. Lassan-lassan csökken a drágaság is, úgy hogy rövid idő alatt ismét vissza fog állani Magyarországon az élet rendes menete.

A politikai viszályok ellankadtak. Az ellenzéki képviselők jó része elhatározta, hogy újra részt vesz az országgyűlés munkájában. A választójogi javaslat nemsokára tárgyalás alá kerül s ezzel újra közelebb jut egy lépéssel az ország a teljes rendhez. Csak külpolitikai helyzete nehéz még Magyarországnak, mert — amint ezt Sczitovszky külügyminiszter legutóbbi beszédében kifejezte — épen Magyarország áll az európai ellentétes törekvések között középen.

Az utódállamok gazdasági együttműködésre készülnek. Valamennyien érezzük a gazdasági élet nehézségeit, melyek napról-napra fokozódnak a helyett, hogy enyhülnének. Ezeknek a

nehézségeknek főoka a régi gazdasági kapcsolatok megszakadása. Ezek helyreállítására a jóvátételi bizottság francia előadója egy tervezetet dolgozott ki az utódállamok gazdasági együttműködéséről. Ez a tervezet valószínűleg áprilisban kerül tárgyalás alá.

Érdekes, hogy egyidejűleg felmerült az a gondolat, hogy Magyarország és Ausztria között gazdasági uniót kell megszervezni.

Mindez annak élénk bizonyítéka, hogy a gazdasági elzárkozás megszüntetése

egyetlen mód az élet könnyítésére. A gazdasági közeledés pedig bizonyosan könnyebbé fogja tenni a politikai feszültség enyhülését is.

Magyar csehi tárgyalások. A magyar-cseh kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások megkezdődtek Budapesten. A két állam között felmerült jogi és technikai kérdések tisztázása a tárgyalások alkalmával nem került szóba. A tárgyalások sikerében mindkét részről erős a bizakodás.

A természeti összhang és a demokrácia.

Gyermekkoromban úgy tanuliam, azóta is úgy olvasom a természetbúvárok leírásából, hogy a természet azért olyan szép, mert abba a Mindenható legfőbb ékességül az összhangot teremtetten. Az összes teremtett lények munkája, az erdők, a mezők virágainak színe, pompája nem ellentétes, hanem összhangzó vonatkozással vannak egymással.

Az emberiség is úgy volna megelégedett és boldog, ha nem lennének faji, nyelvi, vallási, társadalmi ellentétek, elhelyezkedésükben és munkájukban egymást szerető, megértő, békés politikát gyakorolnának s végeznék a földi hivatásukat, ha nem lennének álpróféták, akik a megértés helyett a gyűlölet és az irigység magját hintik az emberiség közé s nem igyekeznének éket verni a széthúzó társadalom közé.

Mint gyermek, felekezeti iskolában nevelkedtem, a tizparancsolatból azt is tanultam: szeresd a te felebarátodat, mint magadat, azt tanultam: mindnyájan egy Isten imádunk, ennek fiai s így mindannyi teremtett emberek felebarátok vagyunk, nyelvi, faji és vallás-különbség nélkül. Azt tanultam: ne kívánj olyat, ami a te felebarátodé s épen ennek a nevelésnek köszönhetem, hogy egyszerű földműves ember létemre sohasem irigykedtem azokra, akiknek ezer holdjuk voltak, szélsőséges elvekre nem hajlottam s csak a középúton igyekeztem járni, egy elvem volt az emberiség megítélésében, hogy nem a rangjuk, a vagyonuk szerint osztályoztam azokat, hanem a

közügyért, a közjóért végzett munkájuk és áldozatkészségük után.

Uj idöket élünk, ennek mozgató ereje a demokrácia. Ez van hivatva az emberiségnél az egyetértést s boldogulást előmozdítani. Mert az igazi demokrácia nem Istentagadó, nem ellensége, hanem védelmezője a hiunek, az iskolának, művelődésnek.

Vannak emberi betegségek, amelyekre gyógyszer az orvosnál lenni nem lehet, csak az idök leforgása gyógyít meg. Ilyen betegségben szenved a mi kisebbségi életünk is. A mi sérelmeinkre sem találunk ma gyógyszert, de erős a hitünk, hogy az idök leforgása meghozza a gyógyító balsamot és ez a balsam a felebaráti szereteten, a társadalmi összhangon alapuló demokrácia lesz.

(Bodófalva.)

Bakos János
kiszagda.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Kolozsvár. Piața Unirii 7.
Saját tőkei 48 millió lei.

Fiókjai: Désen, Dicső-
szentmártonban, Gyulafe-
hérváron és Marosvásár-
helyen.

Ajánlja devizaosztályát és
saferekeszeit.

Betéteket fogad el.

Minden bankügyletet előnyösen végez.

HIREK

A Magyar Nép Jókai kiadványa. Szerkesztőségünk köteles és kedves kötelességének ismerte, hogy a Magyar Nép olvasói számára Jókai Mórnak, ennek a világhírű magyar regényírónak szellemi kincseit hozzáférhetővé tegye. Egy-letek, kaszinók könyvtárában meg lehet ugyan találni a nagy költő összes műveit. De hogy még a legtávolibb faluba is eljusson szellemének egy-egy fényes szikrája, egy külön Jókai kötetet is bocsátottunk közre a Magyar Nép könyvtárában (7. szám.) ilyen címen: Bokréta a legnagyobb magyar elbeszélő Jókai Mór műveiből. Összeállította dr. Kristóf György egyet. tanár. Ebben a kis könyvben van egy szép székelyföldi rege, egy szép erdélyi történeti novella, számos jellemző adoma és egy vidám komáromi történet. Hisszük, hogy olvasóink, a Magyar Nép lelkes tábora, nagy örömmel veszi ezt tudomásul. Ára 10 lei.

A Királyhágó-melléki református püspökség. A volt tiszántúli református egyházkerületből hat egyházmegyét, 183 egyházközséget, 230 ezer lélekszámmal csatoltak Romániához. Ez a színmagyar népesség négy év óta készül rá, hogy önálló püspökséget szervezhessen. A román vallásügyi miniszter elismerte a szervezés jogos voltát, de a püspökség anyagi kiadásait 1922 óta nem vette föl az állami költségvetésbe. Az új egyházmegye tehát Sulyok István lemondása következtében egyházfő nélkül van. Közlebből a Királyhágó-melléki egyházkerület küldöttei, Csermák Béla főjegyző és Tegledi László kerületi tanácsbíró, Nagy Károly ref. püspök vezetése mellett tárgyaltak Lepadatu vallásügyi miniszterrel. A miniszter a következő nyilatkozatot tette: Azt a törvényjavaslatot, amely az állam és az egyház viszonyát rendezi, még az idei nyár előtt letárgyalja a parlament. Ennek a törvénynek az alapján, még ez év nyarán vagy őszén berendezkedik a Királyhágó-melléki egyházkerület, megválasztja püspökét. Addig is a főgondnok és a püspök helyettesei teljes joggal működhetnek és állami támogatásban fognak részesülni.

Magyar írók figyeimébe! Tisztelettel fölkérem az írókat, hogy a M. Tud. Akadémia megbízásából készült 14 kötetes, 29.553 magyar író életét és munkásságát magában foglaló Szinnyei-féle bio-bibliográfiai lexikon sajtó alatt levő pótsorozata részére a következő adatokat 2 példányban *lehetőleg postafordultával* címemre beszolgáltatni sziveskedjenek. 1. Teljes név, esetleg nemesi előnév. (Névváltoztatás vagy fölvevő írói név használata esetén az eredeti családi és keresztnév is közlendő.) 2. Születés helye, éve, hónapja és napja. 3. Szülők neve és foglalkozása. 4. Mikor, hol és milyen iskolákat végzett. 5. Mikor, hol és milyen minőségben hivatalnokoskodott, vagy mily szabad pályán működött. 6. Azok a mozzanatok, melyek írói munkásságára hatással voltak. 7. Hivatalos és társadalmi kitüntetései. 8. Mely folyóiratokban és hírlapokban, mely években s minő tárgykörből vett írásai (vers, novella, regény, cikk, tanulmány, bírálat stb.) jelentek meg akár magyar, akár más nyelven. A fontosabbak cím szerint is felsorolhatók. 9. Könyv vagy füzet alakjában megjelent eredeti és fordított műveinek címjegyzéke a megjelenés helyének és évének feltüntetésével. 10. Mily időszaki (hírlap, folyóirat stb.) vagy egyéb kiadványokat szerkesztett és mikor. 11. Lapokban és önálló művein használt betűjegyei, álnevei s egyéb jegyei. *Amennyiben t. családjának más olyan tagjai is volnának, akik bármily csekély irodalmi működést kifejtettek, ezekben hasonló alakban összefoglalt adatait is kérem. Sziveskedjék továbbá baráti és ismerős körének is a figyelmét fölhívni erre a fölhívásra.* Legyen szabad arra kérem, hogy szerénységéből ne méltóztassék elzárkózni az adatok közlésétől, amelyeknek feldolgozás céljából rendelkezésre bocsátása — *bármily csekély* is legyen az — az egyéni szempontokat háttérbe szorító tudományos érdek. Abban a reményben, hogy ennek a külföld előtt is nagy tekintélynek örvendő és a jövő szempontjából megbecsülhetetlen értékű vállalatnak, melyben az erdélyi magyar szellemi életnek méltóan kell képviselve lennie, tudományos érdekeit a kért adatok beszolgáltatásával támogatni sziveskedik, fogadja előre is hálás köszönetem kifejezését kiváló tisztelettel *Dr. György Lajos*, Cluj—Kolozsvár, Pásztortűz szerkesztősége, Str. Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 5. sz.

Majláth püspök pásztorlevele. A Szentév alkalmából Majláth püspök pásztorlevelet intézett az erdélyi katolikus hívekhez. A magasszárnyalású szózat fölhívja a híveket, hogy minél többen zárándokoljanak el Rómába. De nem az a fontos, hogy mindenki Rómába menjen: a

vezeklés és bűnbánat szellemét itthon is életre lehet hívni. Ifjaknak, házastársaknak, öregeknek szolgáljon alkalmul az egyházi szentév a lelki megigazulásra és igazi keresztényi erények gyakorlására.

Magyarok Amerikában. Dr. Baltazár Dezső debreceni püspököt, aki ez idő szerint adományokat gyűjt Amerikában a debreceni kollégium javára, Collidge elnök kihallgatáson fogadta. Ez alkalomból dr. Baltazár Dezső püspök angol nyelven a következő beszédet intézte az elnökhöz: *„Elnök Ur! Tele van a lelkem hálával Ön iránt, aki olyan nemes lelkű, hogy szeretettel és megbecsüléssel fogadta egy szerencsétlen ország és egyház*

Coolidge.

gyászba öltözött követét. A világháború és az azt követő belső zavarok teljesen tönkretették az én hazámat és egyházamat. Mi romok között járunk és siratjuk a múlt emlékeit. Pedig a világnak nagy hasznára voltunk a múltban. A mi vérünk hullott a pogányság ellen vívott százados harcok során, úgy, hogy Európa kulturája békésen fejlődhetett a mi hátunk megett; az a kultúra, amelyből aztán Amerikának a nagysága is származott. Én Amerika nagyságát nemcsak területében, városában, munkájában, iparában, haladásában, nemcsak gazdagságában és rendjében, szabadságában és hatalmasságában látom, hanem abban a szeretetben is, amely Magyarország szegényeit többször segítette. Mély tisztelettel üdvözlöm Önt, elnök ur, mint Amerika nagyságának kiváló képviselőjét és kérem rokonszenvét szerencsétlen hazám és egyházam iránt és most különösen az ősi és történelmi Debreceni Református Kollégium iránt, amely a felvilágosodottságnak, magas kulturának, liberális musnak, demokráciának és szeretetnek világító fátylaja volt s amelynek érdekében Amerikába jöttem segélyt gyűj-

teni. Az Isten áldja és tartsa meg Önt, Elnök ur és az Amerikai Egyesült Államokat! Coolidge elnök a püspök beszédét mindvégig állva és látható meghatottsággal hallgatta végig, majd a következő szívélyes szavakkal válaszolt: — „Nagyon köszönöm a megtisztelő üdvözlést, amelyet nemzete s egyháza nevében az Egyesült Államoknak tolmácsolt. Megérettem és méltányolom azt a egyszerű missziót, melye Önök a tanügy és a jótékonyág érdekében teljesítenek. Amikor missziójukhoz a legjobb szerencsét kívánom, egyben kijelentem, hogy szívesen leszek segítségükre, ha ez irányban hozzám fordulnak. Isten vezérelje önöket.”

Magyar tanítók gyötrelmei. A romániai magyar tanítószócska újabb sérelmét jelenti az a rendelet, amelyet most közöltek az egyes tankerületi főigazgatóságokkal. A rendelet a régi királyszócskában érvényben levő közoktatásügyi törvény 118. szakaszára való hivatkozással elrendeli, hogy mindazon tanítók, kik három éve működnek pályájukon, állásukban való véglegesítésük elnyerésére vizsgát kötelesek tenni. A rendeletet egyszer már kihirdették, de akkor a vizsga elmaradt, most azonban alkalmazni fogják. Ha nem felelnek meg, nem véglegesítik őket, ami egyenlő az állásuktól való fölmentéssel. A rendelkezés elsősorban a magyar tanítókat érinti, akiknek mindegyike tanítóképzői oklevéllel foglalja el állását, mely egyben állására véglegesen képesítette. Hogy ennek ellenére vizsgát kell tenniük, azt azzal magyarázzák, hogy a közoktatásügyi miniszterium a román nyelvű iskolákhoz a régi királyszócskából akar tanítókat kinevezni, a magyar nyelvű állami iskolákba pedig oly román nemzetiségű, de magyarul is tudó tanítókat, kik eddig a román tan nyelvű állami iskolákban működtek. A rendelet éle a magyar tanítószócska ellen irányul, mely már 1924. nyarán tett vizsgát és most újból a vizsgáló bizottság elé járul.

Ismét fogyott eggyel a régi gárda. Hosszas szenvedés után halt meg a napokban Elekes Lajos, báldi gazdasági intéző. Példás, rendszerető, pontos, szorgalmas ember volt, — igazi mintaképe a gazdáknak. A föld, melyet oly rajongással szeretett — legyen könnyű neki, pihenjen csendesen a méhesi temetőben.

Szaktanfolyam. A kolozsvári Ipar-kamara kezdeményezésére az egyes szakmákban szaktanfolyamokat tartanak iparosaink szaktudásának fejlesztésére és azok emelésére. A cipész szakcsoportban már megkezdődött e tanfolyam. Még pedig egyszerre két csoport működik. Az egyiket *Raduch* Mátyás vezeti és ez

a vidéki munkaadók kiképzésére szolgáló irányzattal, hogy ezek itt elsajátítva a módszert és a szakrajz ismereteket, a jövőben mint továbbterjesztő szaktanítók fognak működni a vidékeken. A másik csoport vezetője, illetve előadója *Lengyel Károly*, aki tisztán a kolozsvári mesterek részére tartja tanfolyamát és előadásait. Mindkét előadó régi jól kipróbált erő, akik már évekkal ezelőtt feltűntek tanítási módszerük újításaival. *Lengyel Károly* volt az első úttörő, aki szakkönyvével valóságos fundamentumot teremtett a cipészipar mértani alapokra fektetett szakismereteiben. *Raduch Mátyás* is új eszmével és módszerével gazdagította szakmáját. Bár minél több hasonló irányzatú tanfolyam nyílna meg, mert igen hasznos célt szolgálnak.

Nagy földrengések Magyarországon. Hevesmegyében, Eger város környékén, nagy földrengések zajlottak le a múlt héten. Sok ház összedült, rengeteg kár érte a lakosságot. Emberéletben csodálatos módon nem esett kár.

Férfiak és nők száma. A legújabb kimutatás megdönlíti azt az általános hiedelmet, hogy a világon sok a felesleges asszony. Ez nem igaz, mert csak Európa egyes államaiban több a nő, mint a férfi, de a többi világrészben a férfivilág asszony szükségben szenved. Az alábbi statisztika megmutatja, hogy ezer férfire hol mennyi asszony jut: Európában 1024, Afrikában 990, Amerikában 977, Ázsiában 944, Ausztráliában 812. Az európai államok közül Norvégiának van a legtöbb asszonya: ezer férfira jut 1060 nő. Angliában 1059, Svájcban 1056, Spanyolországban 1044, Portugáliában 1041, Németországban, Ausztriában és Magyarországon 1035, Dániában 1032, Oroszországban 1022, Franciaországban 1080, de már Olaszországban csak 989, Belgiumban 945 és a Balkán államokban 950. Afrika egyes államaiban nem jut minden férfire egy asszony. Nyugat Indiában ezer férfire esik 1200 nő, az Egyesült Államokban ezer férfire esik 978 nő, Peruban és Kanadában 976, Argentiniában 942, Braziliában 988, Japánban 971, brit Indiában 944, Szibériában 932, Közép-Ázsiában 920. Legdrágább az asszony Honkongban, ahol ezer férfira csak 375 asszony jut.

Csúzt, köszvényt és minden hülésből eredő fájdalmakat azonnal megszünteti a valódi **DIANA** sóborszesszel való bedörzsölés.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET

A sertéshizlalás szabályai.

III.

A kérdés már most az, hogy *milyen darát, mennyit és hogy etessünk a hizlalás második és harmadik szakában?*

Itt szintén nem szabad kizárólag az eddigi tudományos megállapításokra támaszkodnunk, mert azok gyakran egy kalap alá veszik a szarvasmarhát a sertéssel, ami igen nagy hiba. Így például egy igen jeles szakmunkában olvastam, hogy kezdetben árpa- és kukoricadarát vegyesen etetünk s azután folyton apasztva az árpát, az utolsó 1—2 hónapban tiszta kukoricadarát etetünk. Helyes és gyakorlatilag is beváló szabály ez az ökörhizlalásnál, de nem a sertésnél. *Sertésnél sohasem szabad tiszta kukoricadarát etetnünk, mert annak édes ízét hamar megunja és beszűnteti az evést.* A hastöltő takarmányok beszűntetése után a dara helyes aránya ez: Kezdetben $\frac{2}{3}$ -ad árpadara, $\frac{1}{3}$ -ad kukoricadara, 2. hét múlva fele-rész árpa, fele kukoricadara, újabb 2—3 hét múlva $\frac{1}{3}$ -ad árpa, $\frac{2}{3}$ -ad kukoricadara, melyet azután — ha szűkösen van az árpánk — $\frac{1}{4}$ rész árpadarára szállíthatunk le. Ha árpánk nem lenne, pótolhatjuk azt ugyanannyi cirokmag darával, vagy valamivel több tönköly (alakor) vagy zabdarával, végszükség esetében korpával.

Az adagok nagyságát illetőleg *Dorner Béla* kitűnő könyvéből idézem az alábbi adatokat:

65—75 kg. élősúlyu sertésnek kell
3 kg. vegyes árpa és tengeridara
100—120 kg. élősúlyu sertésnek kell
4 kg. vegyes árpa és tengeridara
130—150 kg. élősúlyu sertésnek kell
5 kg. vegyes árpa és tengeridara
160—180 kg. élősúlyu sertésnek kell
6 kg. vegyes árpa és tengeridara

Dorner is — igen helyesen — megjegyzi, hogy nem szabad ezeket a számadatokat vasrégulának tekintenünk, mert *mindig az a döntő, hogy mekkora*

menynséget fogyasztanak el jóízűen, maradék nélkül sertéseink. Óva intem gazdatársaimat, hogy ha pld. 70 kilós sertéseket állítanak be s az adagolással elmentek a 4·5—5 kilóig, azt már tovább abban az esetben se emeljék, ha a sertés elérte a 130—150 kilót, mert ennél nagyobb adagot kevés sertés bír meg. Jól hizlatt disznóknak az egy etetésre szánt adagot 10 perc alatt el kell fogyasztaniok. *Falka*, sőt már 2—3 sertés hizlalásánál gondosan meg kell figyelniünk, hogy minden hizónk jó étvágygyal eszik-e, és *ha csak egynél látjuk az étvágy csökkenését, már le kell szállítanunk az adagot, mert az egyetlen nem evő részét a többiek felfalják s e szokatlan nagyobb adagtól másnapra már másik kettő rontja el a gyomrát.* Az igazi jó hizó beleteszi száját a váluba s míg benne étel van, ki nem veszi onnan. Tisztára kinyalja a válut, felszedi a földre ömlött takarmányt s csak azután megy emészteni. Ahol a válut mosni kell, az már gyöngé hizlalás. Szakkönyveink azt tanácsolják, hogyha maradék van a váluban etetés után, akkor csökkentsük az adagot. Én más eljárást szoktam követni. Az egy alkalommal otthagott takarmányt még nem fogadom el „perdöntő jelentőségűnek”, mert ennek sokféle mellékes oka lehet. Ha nálam maradékot hagynak hizóim, akkor a következő etetést egyszerűen „mellőzöm”. Nem kapnak semmit, csak sós, fokhagymás, langyos vizet. (Keserűs az én konyhámban csak végszükség esetén kerül elő.) Van aztán erre a leckére nagy lármás méltatlankodás. A következő etetés előtt már ordít, protestál, visít valamennyi, mint sisera had s rendesen nincs szükség csak 6 eset közül egyben arra, hogy az adagot kevesbítsem.

Egy ízben érdekes leckét adtak nekem hizóim. Valami vadrepcével kevert árpát daráltattam meg számukra. Jelenti a cseléd, hogy nem esznek. A következő etetést már magam végeztem negyed-

Magvakat, gyümölcsfacsemetéket és szőlőoltványokat csak a

„VICTORIA”

Kertgazdasági és Magtermelő Részvénytársaságnál

Nagyváradon (Gerliczy-palota) vásároljunk.

részanyi repcés árpaliszlet keverve ételükbe. Kiöntöm elébük az ételt, belemártják az orrukat s aztán ég felé emelt torokkal olyan hangversenyt rendeznek, mint hajdanában Jupiternek a békák. Ezt nem lehetett félreérteni. Az étvágy megvolt, de inkább készek lettek volna megnyúztatni magukat, mint a repcés árpadarát megenni. Ezt a repcemag mustárolaj tartalmának tulajdonítom, melyet szintén nem emel ki eléggé a szakirodalom. Ime egy eset, hol csupán a tápanyagtartalom alapján csödbe kerülünk. Hány meg hány hasonló eset van az állat takarmányozásánál. Ajánlják is valamennyi szakkönyveink, hogy a legjobb két mester e téren a tudomány és gyakorlat.

Dr. Nagy Endre.

Állatdíjazások Szolnokdobokában.

A megye állattenyésztési bizottsága március 2-án tenyészbika kiállítást és vásárt rendez Désen, melynél jutalmdíjakat csak megyei tenyésztők nyerhetnek, de a vásárra mindenki felhajthatja eladó tenyészbikáit. Bikakiállítást járási tenyészállatkiállítások fogják követni és pedig Désen március 5-én, Bethlenben április 4-én, Szamosújváron április 27-én, Kékesen május 3-án, Magyarlápason május 17-én, Csákváron május 31-én, Kápolnokonostoron június 21-én és Nagylondán június 24-én.

Besztercze-Naszód megye állattenyésztési bizottságának legutóbbi ülésén Székely Sándor főállatorvos bemutatja az 1925. évre általa szerkesztett állattenyésztési naptárt, melyből a vármegye községeiben 1000 példány ingyen lesz kiosztva. Amennyiben a naptár mindazt tartalmazza, amit az állattenyésztőnek tudnia kell: közérdekből kívánatos volna, hogy ily naptárt mindenik vármegye állattenyésztési bizottsága adjon ki a saját megyéje részére. — Ugyanezen ülésen a drágaság és kenyérség enyhítésére propaganda indult meg a tengeri és krumpli többtermelésére s a husarak lehető ellensúlyozására.

Heti piac.

Az 1924. évi cukorárak mellett mennyi volna az 1925. évi répa ár? 1924-ben a kristálycukor ára adó és csomagolás nélkül a gyárban 23.50 L. volt. A termelők aszerint, hogy milyen távol esett a termelés helye a gyártól, métermázsanként 95—100—105 L-t kaptak a répáért. Ugyanígy cukorárak mellett 1925-ben a gyár fizetni fog a

tengelyen beszállított répáért métermázsanként 122.50, az 50 kilométeres körzeten belüli zónából, vasuton szállított répáért 116.50 és a távolabbi vidékről szállított répáért 112.50 L-t, vagyis métermázsanként 17.50, 16.50 és 17.50 L-el többet. Magasabb cukorár esetén a répa ára megfelelően emelkedik.

Brassó. Exportörkör kgr. 23—25 lej, igás ökör drbja 7000—9000 lej, sertés élősúly export 36—38, hus sertés 32—34, luxus ló drbja 14000—20000 lej, igás ló darabja 3000—8000 lej, Medgyes. export ökör kgrja 18—28, igás párja 24000, sertés kgrja 32—35, ló igás párja 10000—12000.

Őszi buza 1100, sörárpa 1020, takarmány árpa 800, lencse 1900, zab 580, szemes kukorica 610, széna lazán 350, szalma 240 L. — Maximális árak: liter tehéntej 7.50 bivalytej 9, marhahus mellső rész 20, hátsó rész 22, borjúhús 32, juhús 16, sertéshús 40—42, sertéskaraj 44, szalonna 50, hajt 52 L.

Medgyes. Őszi buza 1100, sörárpa 900, zab 500, szemes kukorica 620, fehér bab 900, széna lazán 300, szalma 180 L. —

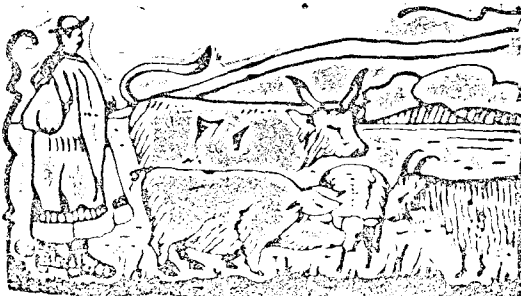
Sepsiszentgyörgy. Őszi buza 1200, sörárpa 1000, takarmány árpa 850, lencse 2000, zab 560, szemes kukorica 640, fehér bab 920, széna lazán 350, szalma 220 L. —

Ne várja meg, míg sertése, juha,

szarvasmarhája beteg lesz

Betegség ellen mentesítheti állatát **DÁVID EGEMÉN**
főállatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerelnek használatával.

Nincs többé sertésvész, szárfajás, májméty! E védszerek kaphatók minden községben kereskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lei utasítással. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lei előre beküldéssel, vagy 320 Lei utánvétellel bérmentesítve küld.

Soós és Társa
Targu-Mures — Muresvásárhely,
Kiss Ernő-utca 2. sz.

Bendelésnél pontos címet (megye, u. p.) kérünk.

IPARI ROVAI

Rézműiparunk helyzete.

1925. február 12.

Gazdasági életünk szintere a piacon még mindig a teljes üzletlenség állapotában van. Mint a súlyos betegség körülálló hozzátartozók várják a betegség fordulását, épen úgy várják iparosaink és kereskedőink ennek a nagy gazdasági krízisnek fordulását. Ugyanakkor, mint azzal a bizonyos orvossal, amelyről egészen biztosan tudjuk, hogy segítene betegségünkön, de hiányzik a gyógyszerár készletéből és a külföldről nem engedik behozni, vagy talán nem is tudják, ha akarnák is. Mindannyian tudjuk, hogy gazdasági életünk betegségén is csak egy orvosság segítene, de sajnos, a legnagyobb utánjárások és fáradozások dacára sem tudták előteremteni azt a szert: a pénzt. A pénzen mulik minden változásunk, minden újraéledésünk, hogy ismét életre kelthessük piacunk forgalmát, a kereslet és kínálat vérkeringését. De sajnos, nincs nagy remény arra, hogy eme sanyaru helyzetből egyhamar kiszabaduljunk, mert a tendencia még mindig csak a rosszabb felé hajlik. Hogy mi következik be, az a titok homályában vész el, a több jóslások csak egyesek önálló vállalkozású találgatások megnyugtató biztatása.

Asztalos ipar a pénzhány és az ezzel kapcsolatban fellépő általános szegénység e szakmában is a teljes üzletlenséget mutatja. Építkezés egyáltalában nincs, tehát az asztalos iparág egy jelentékeny jövedelmi forrástól esik el. Ma csak tisztán kisebb javításokból tengeti magát e szakma.

Amilyen élettelenek a műhelyek, hasonló sorsban szenved az asztalosok butorszövetkezete is, amire világos fényt derít egy nyilatkozat, amely a Dézsi János, kolozsvári tekintélyes asztalos mester adott arra nézve, hogy szövetségüket 1925. január havában mindössze százöttezer lei forgalmat be nyolított le. Ez pedig nagyon szomorú valóság és gyöngye remény arra, hogy ilyen üzletmenetek mellett ilyen forga-

lom után oly horribilis adóösszegeket lehessen kitérni, mint amilyeneket mostanában kívánnak. Máskülönből ami kevés kereslet mutatkozik, az is tisztán a kimondott vagyonos, helyesebben a hirtelen most meggazdagodott vevők részéről történik. A közép- és alsóbb osztályok részéről semmi kereslet nincs. De hiszen a mai viszonyok közt és a mai fizetések mellett melyik tisztviselőnek telik egy háló-, vagy ebédlőberendezésre.

A butorfák közt a habos kőrös dominál, mint finomabb anyag, de azért a legtöbb butor fenyőfából készül, mert ma csak ezzel lehet az igényeket kielégíteni.

Egy habos kőrös háló ára 26 ezer és 50 ezer lei közt mozog, de ugyan ezen anyagból 70—80 ezer leit is el kérnek annak kidolgozása és előállításáért. Fenyőfából 8—10—20 ezer leibe kerül egy hálószoba. A munkahiány óriási, aminek következtében a munkanélküliek száma is igen sok. E szakma fellendülése tisztán az építőipar megindulásától függ, de a jelekből ítélve, semmi mozgás nem észlelhető, pedig már kora tavasz mutatkozik s ilyenkor a munkálatoknak már vigan kellene folyniok.

Dr. Veress Endre.

Uj ipartestület Brádon. A brádi és a kristyori kézműiparosság elhatározta, hogy az 1884. évi törvény alapján megalkítja a brádi ipartestületét. A kezdeményezők a járás főszolgabíróásával már megkezdték a tárgyalásokat, hogy a terv minél előbb megvalósuljon.

Sapkagyár Szászsebesen. Az iskolai tanulók kötelező egyensapka viselése új iparágat kezd Erdélyben felvirágoztatni: a sapkagyártást. Eddig ezen a téren lelkes kereskedők, kisiparosok, műkedvelők pótolták a hiányt és külföldről volt nagy behozatal, ujabban azonban több ilyenemű gyárunk alakult. Legjelentékenyebb ezek között a szászsebesi „Rekord” sapkagyár, amely már kezdetben havi 4000—5000 sapka gyártására indult meg s jelenleg az alapítók annyira akarják fokozni a termelést, hogy az egész belföldi szükségletet kielégíthessék.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. február 6.

1 dollár	= 193—194	leu
1 font sterling	= 927—928	"
1 svájci frank	= 37.35—40	"
1 francia frank	= 10.50—10.55	"
1 lira	= 8.05—8.10	"
1 aranymárka	= 45—	"
1 cseh korona	= 5.67—5.70	"
1 dinár	= 3—	"
372—376 magy. k.	= 1—	"
367—368 osztr. k.	= 1—	"

Művelődési mozgalmak. Harasztosi beszámoló.

Harasztos község körülbelül 2000 lelket számláló lakossága — felekezeti különbség nélkül — fellélegzik a mai kor önző világnézetéből, s utat tör, hogy kultúráját, nemzeti mivoltát föllevenítse, fejlessze. Példaadó lehet az a munka, melyre községünk mindenkorifjusága már 25 évvel ezelőtt ráeszmélt. Már a 90 es években is buzgó, lelkes tanítótársak vezetésével, hittől, jótékonyságtól áthatva „Ifjusági Egyesület”-et alapítottak, azzal a messzelátó, magasztos céllal, hogy: „Mindent az iskoláért!” — Ébren is volt a község ifjusága e kulturmunkában, dolgozott lelkes vezetőivel karöltve — dalárdát alakított, hogy a magyar dal művelésével lelkét nemessé, széppé, munkakedvét fokozottabbá is tegye.

A háború után újult, sokszorozott erővel indult útnak a harc a kiltizött lélek-nemesítő cél felé. Szent elhatározás volt, hogy nagy áldozatok árán is, de fenn-tartja az immár 152 éves római katho-

likus felekezeti iskoláját, s dolgozik a felekezeti hitélet ébrentartása és bensőbbé tétele érdekében. Egymásután, rövid időközökben kerültek elő a kulturális összejövetelek, műsoros estélyek a vezetők és az ifjuság kitartó munkássága mellett — Komolyabb munkát kívánó kulturális összejövetelekkel támogatták sokszor a nehéz helyzetbe jutott róm. kath. felekezeti iskolánkat. Sorra kerültek a következő szindarabok, népszínművek is: „Cigány”, „Falu rossza”, „Piros bugyelláris”, „Sárdi ház”, „Amit az erdő mesél”, „Isten keze”, „Judith asszony”, „Botcsinálta Doktor”, „Cserebogár”, stb.

Legújabbán is községünk „Műkedvelő Ifjusága”-val 1924 végén mind erkölcsi, mind anyagi sikerekben gazdag táncvigalommal egybekötött műsoros estélyt rendeztünk, hogy megmutassuk róm. kath. iskoláinkért való élni, halni tudásunkat. A műsort a „Falun” című dialóg vezette be, melyben Diószeghy Annuska úrleány a pesti nagyságát élethűen, dicséretre méltóan személyesítette, míg Diószeghy Katóka úrleány a falusi menyecske híű ábrázolásával elismerést megnyerő és állandó derűtséget okozott. — Ezután a falusi leányokból és legényekből álló Műkedvelők kitünő játékban mutatták be Géczy István: „Gyimesi Vadvirág” című 3 felvonásos népszínművét. Király Irma pompásan játszott, Király András, ki mint községünk egyik legnemesebben érző, fáradhatatlan, áldozatkész munkása nagy átérzéssel személyesítette meg az öreg harangozót; Kis Lőrincz, Radó Domokos, Szilágyi Pál, Olcsvári Nina, Udvarhelyi Éva, Radó Gyula, Bárócz Ilona és Erzs, Radó János, Nagy Ödön. A többi szerepekben: Szilágyi Domokos, Kis Vilma, Bagosy A. és Szabó F. mind dicséretet érdemelnek helyes, szép játékért.

Az estély iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy községünk lakossága már az előadás előtt 1 héttel teljesen lefoglalta az összes üldhelyeket, sőt még az állóhelyekért is harcolni kellett. — Céljaink tehát sikerrel járnak, megértetve a lakosság között azt a nemes, magasztos célt, mely minden magyar lélek előtt kell, hogy lebegjen fajaért és kulturájáért. De nem mulaszthatom el, hogy még egyszer dicsérettel ne emlékezzem meg a szereplők azon szorgalmas törekvéséről és érdeklődéséről, mellyel engem e nehéz és sulyos viszonyok között a rendezés nagy munkájában segítettek.

Hogy részesei is lehessünk egy másik szent ügynek, a kulturális estély hangulatában csakhamar 13 új előfizetőt is gyűjtöttem kedves lapunk, a „Magyar Nép” számára, átérve a sajtó magasztos voltát is.

Murddin Lukács
róm. kath. kántortanító

SIROMALT

köthögésben és
hurutban
szennvedőknek.

Tartalmazza egyesítve a legértékesebb és a legkiválóbb orvosok által ajánlott gyógyszereseket.

Biztos hatás.
Azonnali
meghőnyülés.

Rapható minden gyógyszerészetben

Kérjen ingyen füzetet a „GEA” HAYER Laboratoriumtól. Timisoara 53. szám és megtudja, hogy kell viselkedni tüdőbajnál és a légutak megbetegedéseinél.
Mosse—Timisoara 1031

MULATTATÓ

A fejsze és az erdő.

1838-ban írta Gr. Alexandrescu román költő e mesét. Mi is, ma is, tanulhatunk belőle.

Csodákat történni immár ma nem látok,
De kétség nem lehet, hogy fák és állatok
Egykor szólni tudtak. Hisz' ha nem így volna,
Hír nem volna róla
Nagy, öreg erdőbe, nem fontos, mely tájon.
Elindult a gazda, hogy tűzifát vágjon.
Tudnunk kell azonban, s bizonyítani tudom,
Nem volt a fejszének nyele még akkoron.
Így tehát emberünk a nyeletlen vassal
Az ős rengeteget kínozza haraggal.
Cserfák és jávorok, tölgyek rémülének:
„Rossz hír van, pajtások, legyünk halni készek“
— Így kezdtek suttogni — „közel van a fejsze,
Kemence mélyében leszünk eltemetve!“

„Közülünk valaki vajjon segít néki?“
Kérdező egy nagy tölgy, harmad'század béli,
Mely egyedül állott, odább, kissé félre.
„Senki sem!“
„Úgy nincs baj, szerencsénk van vele;
A vas és az ember, még kicsi legények!
Nyöghetnek szegények!“
Igazat szolt a tölgy:
Emberünk csak izzad s hasztalan időt tölt,
Csapkod jobbra-balra hasztalan s hiába,
S végre haraggal megy vissza falujába.
De mikor a fejsze jó fanyelet kapott:
Hogy mi jajt okozott, tudjátok magatok.

Fordította: Dr. Kántor Lajos.

Az igazmondó szőnyeg.

Írta: Kismama.

Házasodni készült a törökök hatalmas szultánja, de nem volt neki édesanyja, aki számára feleséget nézzen. Mert a török nők, mindig sűrű fátylat viselnek arcukon és még maga a szultán is csak akkor láthatja meg a menyasszonyát, ha már feleségül vette.

Tizenkét hercegnője volt akkor az országnak, akik közül bizony nem volt könnyű választani. Ámde a szultán igen bölcs ember volt s azt tartotta, hogy mindenkit a munkájából lehet legjobban megismerni. Azért hát megüzente a tizenkét hercegnőnek, hogy szőjjön mindegyikük egy-egy szőnyeget s küldje el azt neki ajándékba. Akinek a munkája legszebb lesz, azt fogja feleségül venni. Jó tündére ugyanis megígérte a fiatal szultánnak, hogy álmában előre megmutatja neki azt a leányt, akinek a szőnyegén elalszik.

Nosza neki is láttak a hercegnők a szőnyegszövésnek. Csupán Rózsaszál,

aki a legszebb volt valamennyi hercegnő közül, de a leglustább is, csak ő bizta egyik rabnőjére, Anikóra, ezt a munkát.

— Ugy igyekezzél — szolt rá szigoruan — hogy a fejedet vételem, ha nem az én szőnyegem tetszik meg legjobban a szultánnak.

Azt senki sem tudta, hogy a szép Anikó erdélyi hercegnéasszony volt, akit török martalócok raboltak el egyszer sétája közben és száz aranyért adták el Rózsaszál hercegnő apjának. Anikó egyszer az ablakból meglátta volt a fiatal szultánt és iftokban azonnal szerelmes lett belé.

Hát bizony képzelhető, hogy senki úgy a lelkét nem adta a munkájába, mint szegény Anikó. Egész éjszakákon át ült a szőnyeg mellett és az erdélyi nagy hegyekről, vizekről, erdőkről és virágokról álmorozva, azoknak színeit szötte bele a szultán szőnyegébe. Sokszor bizony eleredt a könnye bánatában, hogy hát soha, soha nem láthatja viszont szép hazáját, a szőnyeggel pe-

dig, amibe ő a lelke minden álmorozását beleszövi, más leánynak szerzi meg majd a szultán szerelmét.

Elkészült a szőnyeg, s amikor a szultán meglátta, bizony hogy ez tetszett meg neki a legjobban valamennyi közül. Rögtön be is vitette a hálószobájába, sokáig gyönyörködött benne, s rajta is aludt az éjszaka.

Képzeltétek, ugyan mit álmozott?

Távoli nagy hegyek, sötét erdők, barna szántóföldek, gyönyörű erdők és virágok nőttek ki a szőnyeg színeiből és egy gyönyörű szőghaju hercegnéleány, aki éppen feléje nyujtotta a kezét.

Ahogy felébredt, összehívatta az udvari tanácsot és így szolt a szultán:

Álmomban egy csodaszép hercegnéleányt láttam, a szeme olyan volt, mint a csillagfényű májusi éjszaka. Ha csak ugyan ilyen szép Rózsaszál-hercegnő úgy azonnal kérjétek meg számomra feleségül, mert nem nyugszom addig, míg a valóságban is meg nem látom. Csak azt nem értem, mért álmo-

tam úgy, mintha messze országból való volna a menyasszonyom.

El is mentek az udvari emberek, dus ajándékot vittek és rabnői kíséretében elhozták a sűrűn lefátyolozott Rózsaszál hercegnőt a szultán udvarába. Azonban a rabnók között már nem volt ott Anikó.

Rózsaszál hercegnő ugyanis, mihelyt Anikó a szőnyeggel elkészült, azonnal meg akarta őt öletni, mert nem bízott benne, hogy tiikát meg fogja őrizni.

Anikó azonban megejtette a hercegnő szándékát és még idejében elmenekült. Nappal buvóhelyeken rejtőzködött, éjszaka pedig a csillagok vezették hazája, Erdélyország felé.

A szultán pedig még az nap megtartotta esküvőjét Rózsaszál hercegnővel. Milyen nagy lett azonban csalódása, amikor a fényes lakodalom után a szultán föllebentette arája arcáról a fátylat! Bizony hiában kereste a csillagfényes szemeket, nem az volt az a leány, aki a szultán álmában megjelent és akit máris annyira szeretett!

A szultán nagy haragra lobbant és vallatóra fogta Rózsaszálát, aki végül is kénytelen volt mindent bevallani.

— Gonoszszívű, kegyetlen teremtés, hogy mertél így véteni ellenem! Jaj neked, ha szegény Anikónak bármi baja esett temiatad!

A szultán azonnal börtönbe záratta Rózsaszálát és kiadta a parancsot, hogy a föld alól is, de kerítsék elő Anikót, mert őt illeti meg a szultán keze.

A futárok szerteszáguldottak, de csüggedten tértek aztán vissza: Anikónak nyoma veszett.

Szomoruan hevert le a szultán kedves szőnyegére és nem lehetett szavát se hallani.

Egyszer azonban álmom szállta meg a szemét s álmában újra látta a távoli országot s a csodaszép leányt, akinek olyan volt a szeme, mint a csillagfényes májusi éjszaka.

— Anikó! — rebegte álmában a szultán, s hirtelen fölbredve eszébe jutott, hogy kora ifjúságában, első hadjáratakor járt ő olyan országban, ahol ilyen kékek a hegyek, zöldek az erdők és ilyen ragyogó az ég, mint ezen a szőnyegen s mint ahogy ő álmában látta. A neve is eszébe jutott: Erdély...

Azonnal követeket küldött hát az erdélyi fejedelemhez és dus ajándékokkal maga is megindult, mert már biztosra vette, hogy ott találja meg Anikót.

Nem is csalódott. Alig hogy belépett az erdélyi fejedelem udvarába, az egyik ablakban a fejedelemasszony virágai között megpillantja ám Anikót. Nosza meg is kérte iziben a kezét, s Anikó boldogan rebegte el a boldogító igent.

Papot hívtak s hét országra szóló lakodalmat csaptak, Hencidától Bonchidáig folyt a lé, csak pecsenye volt harminc féle, s még a hatalmas török szultán is a csürdögölgőt járta.

Professor dr. Péter valódi angol Borsmentha

thea. Főraktár:

Dr. Biró

gyógyszertár Cluj, Piața Unirii 6.

Orvosi vélemény szerint kitűnő eredménnyel használják epekő, epegörcs ellen.

1 csomag ára 25 L.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

1. Uj előfizetőink száma az új évben már jóval meghaladta a 2000-et s azóta is naponként 50—60 új testvérünk jelentkezik, hogy a „Magyar Nép” lelkes és nagy családjába felvételét kérje. Igaz örömmünkben, hogy önzetlen és becsületos szándékainkat kedves olvasóink ennyire megértették, ime megígérjük, hogy a számításunk szerint körülbelül 4—5 nap múlva beérkező

3000-dik új előfizető bejelentőjének 1000 Lel jutalmat adunk.

Legyenek meggyőződve olvasóink, hogy jutalmunk odaítélésénél semmiféle személyválogatás nem lesz s a szerencse azt éri, kinek a napi posta feldolgozásakor sorra kerülő leveléből a 3000-dik új előfizetőt kiírjuk. Lapunk belső alkalmazottai és barátai, kik a 3000-ik új előfizető közeledését figyelemmel kísérelhetnék s így nyereséi esélyük

nagyobb lehetne, a versenyben természetesen nem vehetnek részt. A nyerő nevét megfelelő lapszámunkban azonnal leközzöljük.

Többeknek: *Miután előfizetőink száma az új évben eddig már majdnem 3000-el emelkedett, természetes, hogy ennyi példánnyal többet tartalékba nem nyomathattunk, s így új előfizetőinket mindig csak a rendelés után következő lapszámtól kezdődőleg szolgálhatjuk ki, aminek szives és megértő tudomásulvételét kérjük.*

P. G. Patakfalva, Hitelszövetkezet — Etéd, S. J. Vadasd, F. S. Mikháza, Sz. L. Pankota, B. K. Harangláb, T. L. Csikszentsimon — Csatószeg, O. E. Hlrip, Taub Tózsde — Nagykároly, B. Gy. Görgényszentimre, F. M. Csikdelne, Sz. J. Csikszentimhály, Sz. M. Szamoskrassó, B. A. Kézdszentlélek O. V. Magyarpécska, J. Á. Haraszikerek, G. J. Maroscscucs, H. S. Kovászna, Sz. I. Zetelaka, K. Gy. Lisznyó, T. F. Szantszló, V. Zs. Nyárádszentmárton, K. D. Lőrincréve, G. I. Szigetfalu. Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A. I. Zsigmondtelep. Uj előfizetőkért hálás köszönet, kértézt naptárról nincs tudomásunk de „Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára” kevés erdészeti anyagot is ad. Megrendelhető az E. G. E. titkár hivatalánál, Cluj-Kolozsvár, Str. Mureșan (v. Atilla-u.) 10. Sz. K. *Nagysármás.* Konyhakertészeti szakkönyvvert forduljon az előbbi üzenetben megadott címhez, naptár elment. *V. B. Érköbölkut.* Előfizetések lejáratil ideje: Cz. L., D. S. 1925. I. 1., Sz. L. 1925. IV. 1., O. J. 1926. I. 1. Naptár elment, lapot ezután mindig szerdán este póstázzuk, előbb lehetetlenség, egyebekben hálás köszönet. *N. L. Margitta.* Nehány lapszámot megküldtünk, a többi nincs meg, a jelzett lapszámokat szivesen vesszük, észrevételeit köszönjük és megfontoljuk, új előfizetőkért köszönet, 220 L. bejött, üdvözllet. *D. M. Nagyenyed.* Cikkét köszönettel vetjük, hirdetések díja mérsékelten 200 L., erről már levelet írunk, hiányzó lapszámok elmentek, őszinte üdvözllet. *L. A. Mezőmehes.* Egyik könyv elment, a másikat küldi a Minerva könyvkereskedése, üdvözllet. *J. J. Temesbuttyin.* Kéretett lap 7203 sz. a. bezetve, cím javítva, előfizetése 1925. II. 1-től számítva egy évre, naptár I. 22-én elment, üdvözllet. *S. K. Retteg.* Cím javítva, hiányzó számok pótolva, hálás köszönet. *B. S. Szombatság.* A 10 naptár kiküldve, 1924. XII. 31-ig bezárólag még hátrálék 730, 10 naptár díja 110, összesen 840 L. Hálás köszönet és üdvözllet. *B. L. Pettyén.* A 6750 L.-el előfizetés rendben 1926. IV. 1-ig, köszönet. *M. L. Lövete.* Cikkért őszinte köszönet, hibákon kívülll zavar rendezve, új előfizetőkért fogadja ismételt, hálás elismerésünket. *K. S. Magyarárcse.* Kétszeres küldés megszüntetve, felölösség különben slncs, legfőlebb kiosztódik propagandaszámunk, kimerítő válasz levélben, őszinte köszönet és üdvözllet. *A. D. Vajdaszentivány.* Uj előfizetőkért hálás köszönet, előfizetőknek külön-külön címen megy, tanító urnak 5 darab viszontelárusztásra, 10 naptár kiküldve, őszinte üdvözllet. *B. P. Hidvég.* Uj előfizetőkért köszönet, 5 naptár címen elküldve és I. Hístorias könyv, üdvözllet. *K. L. Sztána.* Ujakkert hálás köszönet, mutatványszámok elmentek és a kert könyv is, hirdetés volt és nem naptár, őszinte üdvözllet. *A. A. Vizakna.* Pénz addig még nem érkezett

ide, egyebek rendezve, őszinte köszönet. *M. Aladár Medgyes.* Hirdetési tarifánk elment Medgyesre. két hirdetés lekötölve, hálás elismerésünk és köszönetünk, Tordára levél megy, naptár bármikor visszaküldhető, ha 11 L-es előfizetől áron sem lehet értékesíteni. *N. E. Igazfalva.* 12.000 előfizető mellett könnyen előfordulható expedíciós tévedés volt, amire elnézést kérünk, levele szerint 33-ról 40-re javítva, őszinte köszönetünk. *U. T. Varsolcs.* A főlős példány egyelőre propaganda célból kiosztandó anyagi felelőség nélkül, őszinte üdvözlés. *L. L. Rákosa.* J. L. hátráléka 1924. IV. 1-től 75 L., Sz. F.-é 1924 I. 1-től 90 L., üdvözlés. *K. A. Csernátfalva.* Jólak élte megjelenés után megy, másik könyv kiküldve, 10 újert hálás köszönetünk. *Cs. J. Magyaró.* Cím javítva, előfizetés rendben 1925 I. 1-ig, régi lapokat megkaptuk a érteztük Vöfálykönyvet küldtünk, üdvözlés. *N. A. Mezőriics.* A 202 L-ről még nem tudunk, címe jó, lap elmaradását nem értjük, most hiányzó számokat pótoltuk, Pásztorúti külön lrt, üdvözlés. *F. P. Kohóvölgy.* Hiányzó számokat pótoltuk, üdvözlés. *Erdőgazdaság — Gödemesterháza.* Kért számokat azonnal elküldtük, üdvözlés. *P. J. Nagyteremi.* Bejött a 440 L., nyugtáznai csak időnkint több tételt egyszerre szoktunk, üdvözlés. *Sz. M. Mezőcsávás.* Jelzett pénz még nem érkezett hozzánk, így hátrálék 1924 VI. 1-től 1925 I. 1-ig 57 L., üdvözlés. *Z. Z. Gy. Gyimesbükh.* A mutatószám 2—3 példányra van előirányozva s akkor automatikusan megszűnik, addig tessék propagandára felhasználni, üdvözlés. *S. J. Homoródfalva.* Eddig is 25 példány ment, nem 22, őszinte üdvözlés. *B. Z. Székes.* Cím javítva, hiányzó számok pótolva, üdvözlés és köszönet. *B. K. Brassó.* K. B.-t bevezettük, eddig nem tudtunk róla, mert a pénz mai napig hozzánk nem jött be, üdvözlés. *M. I. Seprős.* Két új beírva, pénz bejött, könyvet kiküldtük, őszinte köszönet. *H. A. Pankota.* Saját előfizetése még nem jött be, a másik megérkezett, üdvözlés. *Dr. N. S. K. Erdőd.* Almanach elment, a másik könyvet küldi a Minerva könyvkereskedése. *P. I. Tat-rang.* Pénz bejött, naptár I. 20-án kiküldve, őszinte üdvözlés. *I. D. Korond.* Olvasókör pénz még eddig nem érkezett be, üdvözlés. *P. P. Mátisfalva.* Előfizetés rendben 1925. V. 1-ig, üdvözlés. *B. A. és B. A. Szelecske.* Pénz bejött, naptár megy, új fizetéssel rendben vagyunk 1924. VI. 1-ig. tehát 1925. I. 1-ig nátrálék 57—57 L., üdvözlésünk. *Sz. Gy. Miriszló.* Jelzett pénz bejött, könyveket azonnal elküldtük, őszinte üdvözlés és köszönet. *Fogy. Szövetkezet Paptamási.* A második szám maradjon egyelőre propagandaszámunk, anyagi kötelezettség nélkül, köszönet. *S. O. Nagy-ihlód.* Naptár megy, elismerése igen nagy örömlünkre szolgált, hálás köszönet érte. *K. K. Verespatak.* A 90 L. beérkezett, őszinte üdvözlés. *P. B. Nyikómalomfalva.* Csak e levélből értesültünk belépéséről, örömmel üdvözljük sorainkban. *F. J. Margitta.* A naptárt kiküldöttük, valahol avatatlan kézbe került, kárunkkal megismételtük, reméljük, hogy ez már célhoz is ér, pénz rég bejött, de nyugtázni csak külön kérésre szoktuk, új előfizetőkért hálás köszönet. *K. J. Gyergyó-szentmiklós.* Tőlünk pontosan kiment a lap, de valahol elkallódott, azonnal pótoltuk, üdvözlés. *S. J. Nagykirály.* Elismerése nagyon jól esett, köszönet érte, pénz még nem érkezett be. *N. G. Magyarbikal.* Szép soralt főszerkesztő örömmel vette, szívből üdvözljük, cím javítva. *B. G. Köröstarány.* Szívből üdvözljük kitartásáért és hozzánk való ragaszkodásáért, könyv elment. *T. D. J. Gyimes-középlak.* „Falu rossza” nincs, egyéb elment, üdvözlés. *P. D. Sársfalva.* A 90 L. beérkezett, üdvözlésünk. *Közelebből beérkezett pénzek, melyek nyugtázását beküldő kérte:* *K. L.*

Sztána 1167, S. Kl. Bölön 290, B. O. Árpád 250, V. A. Egrespaták 560, Ref. Egyház Iklánd 770, G. Cs. Gyergyószentmiklós 810, G. A. Ditróhodos 410, K. J. Rescabánya 1140, P. Gy. Buzásbocsárd 550, B. S. Szombatság 500, H. J. Nyárádgálfalva 1440, Cs. J. Váralmás 177.50, I. J. Radnót 270, N. S. Magyarfráta 666, Gy. A. Korond, 465, S. A. Bágyon 691.25, M. J. Istensegits 825, Cs. S. Lécfalva 1087, Sz. L. Pankota 590, B. A. Székelyderzs 140, A. A. Vizakna 202, V. A. Mezőpanit 675, F. Gy. Jedd 1214, B. D. Magyarigen 595. M, Gy. Kozárvár 280 + 466, D. S. Világos 332 + 410, N. Gy. Maroskeresztur 180, Gy. G. Nagykáson 720, P. J. Végvár 270, V. B. Érköbölkut 960, P. D. Székelykövesd 894, D. F. Kézdmárkosfalva 1052, A. B. Belényes 1270 + 2332, W. B. Patroszény 120, D. G. Mezőfele 225, T. L. Csikszentimmon 1500, K. B. Tenke 1330, K. J. Csegez 303, K. L. Koronka 540, N. L. Kászonfeittiz 270, B. J. Székes 399, J. J. Torja 270, V. F. Magyarláros 623, B. K. Székelykövesd 460, M. L. Zetelaka 550, M. O. Szőkefalva 945, K. L. Nagyvárad 1140, K. S. Marosludas 403, K. K. Kálmánd 1450, V. M. Mezőtelegd 500, Koz. L. Sztána 900, B. P. Hídvég 505, A. D. Vajdaszentivány 500, F. S. Mikháza 230, M. L. Lövete 292, S. J. Vadad 360, F. J. Pósalaka 540 L.

Ingyen kapja meg idei naptárunkat, ha egy új előfizetőt szerez.

Apróhirdetés.

600 mm-es hegyvidéken is könnyen szállítható, egy évig használt cséplő-készlet teljes felszereléssel eladó. Cím a kiadóhivatalban.

40—50 éves minden házvezető-nő iasusi gazdaságban alkalmazást talál. Cím: Cserai Györgyné nál Cluj—Kolozsvar, Calea Regele Ferdinand 28. Emelet.

Banca Centrala

Gabona osztálya
Cluj—Kolozsvar.

Ajánl rostált baltacim magot.
pr. 100 kg. Lei 1200.

Babós és Társai vaskereskedése Regina Maria 21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrészek raktár, vadásztöltények.

A Clujban, 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításon arany éremmel kitüntetve.

Fél kg. gyapju vagy két kg. saji árával megmentheti birkáját a pusztulástól!

DISTOL

biztosan meggyógyítja metelykóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés!
Biztos a gyógyulás!

Kapható

Gergely F. utóda
drogeriájában Cluj-Kolozsvar,

Gea-Krayer Drogeriájában
Temesvár,

Krafft és Rubert Drogeriájában
Brassó,

Dávid János gyógyszerár
Marosvásárhely,

Farkas István Drogeriájában
Nagyvárad,

továbbá bármely gyógyszerárban.

Sirocca 663

Ha finom cukorkát akar,

kérjen

MELISSÁT!!

Cluj. Telefonszámok:
6-48. és 6-64.

HÖNIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANG ÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott
HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával.
Vas harangszerelevényeket és vas harang-
állványokat. Nemesanyag, nemesművek.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.